

ราชาอินทรี เป็นโอรสของราชาศรีวังสา ปกครองเมืองปัตตานีต่อจากบิดา ในช่วง พ.ศ. ๒๐๔๓ - ๒๐๗๓ ก่อนหน้านี้ผู้ครองเมืองลังกาสุกะและเมืองปัตตานียังคงนับถือ พุทธศาสนา ต่อมาเมื่อมีชาวเมืองปาไซที่เกาะสุมาตราหลายคนที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้ถูกพวกอินทรียกทัพเข้าตีเมือง จึงได้อพยพมาอยู่ที่เมืองปัตตานี บริเวณนั้นจึงได้ ชื่อว่า หมู่บ้านปาไซ ชาวมุสลิมที่หมู่บ้านปาไซคนหนึ่งชื่อว่า “ชะห์ ซาฮิด” เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถหลายอย่าง อาทิ ความรู้ด้านกฎหมายอิสลาม และความรู้ทางการแพทย์ โรคต่างๆ เป็นบุคคลที่ชาวปัตตานียอมรับนับถือในความสามารถ

อยู่มาวันหนึ่ง ราชาอินทรี ได้ประชวรเป็นโรคผิวหนัง ไม่มีแพทย์คนใดในเมืองปัตตานีสามารถรักษาให้หายได้ แม้แต่แพทย์จากต่างประเทศที่เก่งกาจก็รักษาไม่หาย “ชะห์ ซาฮิด” ชาวเมืองปาไซ ขออาสาถวายการรักษา โดยมีข้อแม้ว่า ราชาอินทรี จะต้องเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลาม ราชาอินทรี ทรงยินยอมเพราะอยากหายจากโรคที่เป็นอยู่ แต่เมื่อหายประชวรแล้ว กลับมิได้ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับชะห์ ซาฮิด ในที่สุดก็กลับประชวรด้วยโรคเดิมอีก เป็นอย่างนี้ถึง ๓ ครั้ง โดยในครั้งที่ ๓ ราชาอินทรี ได้ทรงยินยอมปฏิบัติตามคำสัญญา จึงหายประชวรอย่างเด็ดขาด ด้วยเหตุนี้ ราชาอินทรี จึงได้เปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามแทนศาสนาพุทธตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ราชาอินทรีเป็นเจ้าเมืองปัตตานีคนแรกที่นับถือศาสนาอิสลาม ได้พระนามใหม่ว่า “อิสมาแอลซาร์” (การใช้คำว่า สุลต่านนำหน้าตามแบบอาหรับ และการใช้ “ซาร์” ลงท้ายตามแบบเปอร์เซีย) เปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการใหม่หมด อาทิ เปลี่ยนตำแหน่งประธานมุขมนตรี เป็นดาโต๊ะ เป็นต้น

“สุลต่านอิสมาแอลซาร์” ได้ปกครองเมืองปัตตานีให้เจริญก้าวหน้า จนเป็นที่รู้จักของคนทั่วโลก มีชาวสยาม จีน ชาว อินเดีย อาหรับ โปรตุเกส ฯลฯ เข้ามาค้าขายที่เมืองปัตตานี โดยในครั้งแรก “สุลต่านอิสมาแอลซาร์” ได้ส่งคณะทูตจากเมืองปัตตานีไปเจริญสัมพันธไมตรีกับเมืองมะละกา และกรุงศรีอยุธยา ราชธานีของสยามในเวลานั้น

สุลต่านอิสมาแอลซาร์ มีโอรส ๒ องค์ และธิดา ๑ องค์ คือ

๑. รายนุซซือฟาร์ (ออกเสียงแบบอาหรับว่า มุฎอฟาร์)

๒. ซิดีอาฮ์ชะห์

๓. รายนันโซร์